

OBRAZLOŽITEV:

1. Pravna podlaga

Pravna podlaga za predlog Uredbe o omejevanju svetlobnega onesnaževanja okolja so drugi in peti odstavek 18. člena ter tretji odstavek 21. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24).

2. Splošna obrazložitev v zvezi s predlogom predpisa

Namen uredbe je zaščita okolja pred škodljivimi vplivi svetlobnega onesnaženja, in sicer iz vidika varstva biodiverzitete, zdravja ljudi in naravne krajine.

Svetloba ponoči namreč vpliva na bioritem ljudi, živali in rastlin, tako da spreminja in povzroča motnje spanja, prehranjevanja in razmnoževanja. Zaradi tega je nujno omejiti vplive svetlobe ponoči, tako javne razsvetljave cest, ki je sicer nujna za zagotavljanje prometne varnosti, kot tudi razsvetljave nestanovanjskih objektov, vključno s parkirišči, zunanji delovnimi površinami in dekorativno razsvetljavo fasad in okolice. Uredba prinaša nove omejitve glede svetlosti objektov za oglaševanje, ki so običajno prepoznani kot najbolj moteči elementi, ter omejitve pri osvetljevanju stanovanjskih stavb, kar do sedaj ni bilo regulirano.

Bistvene spremembe glede na veljavno uredbo so:

- nove mejne in ciljne vrednosti, ki so namesto v enotah za električno moč sedaj izražene s fotometričnimi enotami, kot so lumen (lm), luks (lx) in kandela (cd);
- prepoved osvetljevanja izven naselij, razen v izjemnih primerih, to pa so varnost v cestnem prometu, kjer je razsvetljava zahtevana s predpisi, ki urejajo prometno varnost (kritični odseki državnih in občinskih cest), kulturni spomeniki, kadar gre za objekte, ki jih je potrebno osvetliti zaradi kulturno zgodovinskega pomena (pomembnejše cerkve in gradivi na izpostavljenih vedutah), objekti za oglaševanje, kadar gre za oglaševanje dejavnosti, ki je odprta za javnost v nočnem času (bencinski servisi in podobno);
- omejitve uporabe svetilk z nevtralnno in hladno podobno barvno temperaturo, in sicer se na naravovarstvenih območjih sme uporabljati samo svetilke z izredno toplo belo svetlobo 2200 K ali manj, na ostalih območjih pa toplo belo svetlobo 2700 K ali manj, saj je topla bela svetloba manj moteča za bioritem in nemoteča za nekatere vrste živali. Ker so svetilke z nizko podobno barvno temperaturo manj učinkovite od svetilk s hladnejšo podobno barvno temperaturo svetlobe, se na področjih, ki niso zaščiteni s predpisi s področja varstva narave, dopušča uporaba svetilk z nekoliko višjo podobno barvno temperaturo.
- enotne mejne vrednosti za parkirne površine in nestanovanjske objekte. Prejšnja delitev na razsvetljavo železnice, letališča, pristanišča, proizvodnega objekta, poslovne stavbe in ustanove je bila nepotrebno kompleksna, v vseh primerih se zunanje površine delijo na površine, kjer se lahko izvaja delo na prostem, kjer se uporablja standard za minimalno osvetljenost takšnih površin ter parkirne površine in ostale površine, ki pa so v vseh primerih primerljive, zato posebno ločevanje med njimi ni potrebno. V vseh primerih osvetljevanja zunanjih površin nestanovanjskih objektov se zahteva ugašanje svetilk izven delovnega časa, dopušča se prižiganje svetilk s senzorji gibanja in avtomatskim izklopom, torej se razsvetljava uporablja le takrat, ko obstaja potreba za to.
- Uvaja se obvezno poročanje o svetlobni energiji in porabljeni električni energiji za vse občine, ne glede na velikost, ter izdelava načrta razsvetljave za vse večje upravljavce, ne glede na vrsto objekta.
- Uvaja se prve meritve nove ali prenovljene razsvetljave, ki jih morajo izvesti vsi večji upravljavci razsvetljave in poročilo o meritvah priložiti načrtu razsvetljave.

Z novo uredbo širimo nadzor nad razsvetljavo na vse vrste razsvetljave, tudi na razsvetljavo stanovanjskih stavb v smislu obveznega ugašanja v poznem nočnem času ter na razsvetljavo za varovanje, ki je sicer urejena s posebnimi predpisi, slednje samo glede izdelave načrta razsvetljave, poročanja in uporabe svetlobe z nižjo podobno barvno temperaturo, kar ne posega v določbe posebnih predpisov.

Določene so tudi izjeme, kot je občasna razsvetljava napovedanih javnih prireditev, novoletna razsvetljava, razsvetljava začasnih kulturno umetniških inštalacij, stavb za opravljanje verskih obredov v času verskih praznikov in stavb splošnega družbenega pomena v času občinskih in državnih praznikov, za katere velja prepoved svetenja proti oknom varovanih prostorov in prepoved osvetljevanja vodnih površin, ter izjeme zaradi varnosti v cestnem prometu (prometna signalizacija) in ob izrednih dogodkih.

V sklopu nove uredbe so posodobljene definicije nekaterih pogostejših izrazov, ki se večkrat pojavijo v predpisu.

Osnovna zahteva uredbe je, da se za razsvetljavo uporabljajo okolju prijazne svetilke, ki ne samo da ne svetijo nad vodoravnico, pač pa tudi oddajajo svetlobo nizke podobne barvne temperature 2700 K ali manj.

Obstoječa izjema, pri kateri se sme uporabljati drugačne svetilke, v primeru, da je priklopna moč svetilke manjša od 25 W, se ohranja, pri čemer se po novem namesto priklopne moči uporablja fotometrično enoto za svetlobni tok. Ker so se leta 2007 praviloma v takšnih svetilkah uporabljale kompaktne fluorescenčne sijalke z integrirano predstikalno napravo (varčne sijalke), s svetlobnim izkoristkom med 40 – 60 lm/W, je takrat predpisana omejitev znašala okvirno 1000 lm do 1500 lm. Z novim predpisom omejujemo svetlobni tok za svetilke, ki so same po sebi zaščitene s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine, na 1000 lm, medtem ko je pri ostalih aplikacijah, kjer je dovoljena izjema, meja še nižja, 300 lm za točkovne svetilke in 50 lm/m za linijske svetilke.

Splošne omejitve se nanašajo na ugašanje svetilk v dnevnem času, razen cestne razsvetljave v zelo slabih vremenskih razmerah ter dinamičnih objektov za oglaševanje (LED zasloni in podobno, kar ne funkcionira, če ne sveti). Te določbe so pomembne zaradi varčevanja z energijo, kar posledično pomeni manjšo obremenitev okolja zaradi proizvodnje energije.

Prepovedana je pretirana vsiljena svetloba, ki je moteča za ljudi in osvetljevanje objektov, kjer se varujejo habitati ogroženih živalskih vrst in naravnega okolja na sploh, razen ob predhodno pridobljenem pozitivnem mnenju organizacije, pristojne za varstvo narave. Kot že doslej ostaja prepovedana uporaba svetlobnih laserjev.

Na naravovarstvenih območjih postavlja nova uredba strožje zahteve glede podobne barvne temperature svetlobe, saj večina živali ne zaznava višjih valovnih dolžin, pač pa samo nižje (v modrem delu spektra). Z nižjo podobno barvno temperaturo svetlobe, ki vsebuje manj modre svetlobe, se vpliv na živali bistveno zmanjša. Na drugih območjih ni enako strogih zahtev, saj so svetilke z nižjo podobno barvno temperaturo tudi nekoliko manj učinkovite in porabijo več električne energije za enako količino svetlobe.

Uredba prinaša omejitve glede osvetljevanja cest in javnih površin izven naselij, pri čemer so izjeme površine, kjer je potrebno zagotavljati prometno varnost v skladu s predpisi s tega področja, servisne površine, ko so v uporabi ter pločnike in pešpoti, ki so namenjeni turističnim peš povezavam in šolskim potem, saj spodbujamo trajnostno mobilnost.

Omejuje se tudi osvetljevanje stanovanjskih območij v poznem nočnem času, saj je praviloma prometa malo, razsvetljava pa je moteča tudi za stanovalce.

Ne glede na omejitve je povsod dovoljena razsvetljava, ki se prižiga s senzorji, torej le takrat, ko je resnično potrebna.

Za razsvetljavo cest in javnih površin so določene nove, fotometrične ciljne vrednosti, ki upoštevajo svetlobni tok svetilk in čas delovanja. Obstoječo ciljno vrednost 44,5 kWh/prebivalca na leto se skladno s predpostavko, da so bile ob uveljavitvi obstoječe uredbe za cestno razsvetljavo praviloma uporabljane visokotlačne natrijeve sijalke s svetilnostjo okoli 100 lm/W, spremeni v 4.450 klmh. Ciljna vrednost se z leti zmanjšuje, kar je možno doseči predvsem z regulacijo in ugašanjem svetilk. Menjava starih neučinkovitih svetilk za novejša praviloma nima velikega vpliva na svetlobni tok, če se nivo osvetljenosti oziroma svetlosti ne spreminja.

Minimalne vrednosti razsvetljave parkirnih površin so določene s standardom SIST EN 12464-2, in sicer je glede na način uporabe možno določiti prvo, drugo ali tretjo skupino, pri čemer je prva skupina najmanj osvetljena in tretja najbolj. Ministrstvo na podlagi dosedanjih izkušenj ocenjuje, da je tretja skupina za slovenske razmere in s stališča varovanja pred svetlobnim onesnaženjem pretirana, zaradi česar omejuje uporabo na prvi dve skupini, razen če je v specifičnem primeru izkazano, da je potrebno zagotoviti višjo osvetljenost. Na parkiriščih, ki so namenjena izključno uporabnikom nestanovanjskih objektov, kot so industrijske in upravne stavbe, kjer izven delovnega časa praviloma ni zaposlenih, je potrebno izven delovnega časa svetilke izklapljati, kar najbolj vpliva na zmanjšanje svetlobnega onesnaženja. V primeru potreb je še vedno dopustno, da se svetilke na takšnih parkirnih površinah za

krajši čas vklaplajo s senzorji, kar se zgodi samo v primeru, da je na parkirni površini nekdo dejansko prisoten.

Kot že doslej je delovna mesta na prostem dovoljeno osvetljevati izključno takrat, ko se dejansko izvajajo dela na prostem.

Parkirne površine ne štejejo za delovno mesto na prostem, čeprav so opisane v istem standardu, pač pa jih za potrebe te uredbe obravnavamo drugače. V primeru, da se poleg delovnega mesta na prostem osvetljujejo druge površine, je za te potrebno uporabiti omejitve, ki veljajo za osvetlitev nestanovanjskih objektov.

Zunanje površine vseh vrst nestanovanjskih objektov odslej obravnavamo enako, mejna vrednost za osvetlitev je po novem določena s fotometrično enoto lm/m^2 osvetljene površine. Obstoječe mejne vrednosti za razsvetljavo proizvodnega objekta (sedaj $0,09 \text{ W/m}^2$ med izvajanjem proizvodnega procesa, $0,015 \text{ W/m}^2$ izven časa izvajanja proizvodnega procesa oziroma 300 W , kar je ugodneje), razsvetljava poslovne stavbe (sedaj $0,075 \text{ W/m}^2$ v obratovalnem času, $0,015 \text{ W/m}^2$ izven obratovalnega časa oziroma 180 W , kar je ugodneje) in razsvetljava ustanove (sedaj $0,06 \text{ W/m}^2$ v obratovalnem času, $0,015 \text{ W/m}^2$ izven obratovalnega časa oziroma 180 W , kar je ugodneje), ki so bile določene glede na takrat najpogosteje uporabljan tip sijalk (visokotlačne natrijeve sijalke, okoli 100 lm/W), pomenijo med 6 lm/m^2 in 9 lm/m^2 (redukcija izven proizvodnega/delovnega časa $1,5 \text{ lm/m}^2$) oziroma med 18.000 lm in 30.000 lm . Nove mejne vrednosti so določene tako, da ni nobena vrsta stavbe v bistveno slabšem položaju, namesto nočne redukcije pa se zahteva obvezno ugašanje svetilk. Ministrstvo ocenjuje, da v primeru poslovnih stavb in ustanov, ki so praviloma locirane v centrih naselij, zunanje površine, ki niso parkirišča, ta pa se po novem obravnavajo samostojno, le redko osvetljujejo.

Fasade stavb, spomenikov in gradbeno inženirskih objektov se lahko osvetljujejo samo z okolju prijaznimi svetilkami, kot so definirane v 4. členu te uredbe, mejna vrednost se spreminja samo v mestnih središčih, to so območja znotraj naselij s statusom mesta, na območjih, ki so hkrati tudi kulturni spomeniki, torej so kot jedro mesta ali trga določeno s predpisi, ki urejajo varovanje kulturne dediščine. V Sloveniji imamo takšnih območij 47. Ker so mestna jedra načeloma namenjena gostinstvu in turizmu in so praviloma bolj osvetljena tudi zaradi izložb in objektov za oglaševanje, je svetlost okolice praviloma višja kot v drugih delih naselja. Izredno nizka mejna vrednost za svetlost fasad, enaka kot izven naselij, je neprimerna, saj ne doseže želenega učinka – izpostaviti dekorativne značilnosti fasade. Mejna vrednost se v teh omejenih primerih zviša na 2 cd/m^2 , obvezno pa je ugašanje razsvetljave fasade v poznem nočnem času, po 24:00 uri. Razsvetljava fasad v mestnih središčih se ne more širiti na večje razdalje, saj se mestna središča praviloma nahajajo v sredini naselij, kar pomeni, da je širša okolica tudi pozidana, kar preprečuje širjenje svetlobe.

Razsvetljava fasad izven mestnih središč se mora ugasniti ob 22:00 uri, razsvetljava fasad izven naselij pa je prepovedana, razen v primeru kulturnih spomenikov, za katere je na podlagi pozitivnega mnenja organizacije, pristojne za varstvo kulturne dediščine prepoznano, da je razsvetljava potrebna.

Objekti za oglaševanje so lahko izredno moteči za stanovalce, lahko pa tudi ogrožajo varnost v cestnem prometu, zato so nove omejitve bistveno strožje od obstoječih. Spreminja se mejna vrednost, in sicer v fotometrično enoto za svetlost, s čimer se postavijo enake zahteve ne glede na barvo oglasnega sporočila, če gre za nespremenljivo oglasno sporočilo, kot so na primer osvetljeni logotipi podjetij. V primeru spremenljivih oglasnih sporočil, kot so na primer LED zasloni pa se svetlost ugotavlja pri popolnoma belem zaslonu, kar je s stališča svetlobnega onesnaževanja najbolj obremenjujoče.

Objekte za oglaševanje je dovoljeno osvetljevati samo iz njihove notranjosti, ugašati pa jih je potrebno ob 22:00 uri, oziroma ob 24:00 uri če se nahajajo v mestnih središčih, saj predvidevamo, da je tam več nočne aktivnosti.

Izjemoma so objekti za oglaševanje lahko osvetljeni celo noč in tudi izven naselij, če gre za oglaševanje dejavnosti, ki je odprta za javnost v tem času, kot na primer bencinski servisi ob avtocesti in podobno.

Posebne zahteve veljajo tudi za razsvetljavo športnega igrišča, predvsem ugašanje svetilk, izven delovnega časa ter izjema glede uporabe svetilk s podobno barvno temperaturo nad 2200 K na naravovarstvenih območjih v primeru televizijskih prenosov.

Razsvetljava gradbišč ostaja urejena enako kot doslej, zahtevano je ugašanje svetilk, kadar gradbišče ne obratuje.

Načrt razsvetljave je obvezen za vse upravljavce javne razsvetljave in večje upravljavce razsvetljave, pri čemer so vključeni tudi tisti upravljavci, za katere ostale določbe te uredbe ne veljajo, saj je njihova razsvetljava urejena z drugimi predpisi. Načrt razsvetljave je potrebno poslati v elektronski obliki na ministrstvo vsako peto leto.

Manjši upravljavci morajo hraniti načrt razsvetljave sami in ga predložiti ministrstvu ali inšpektoratu na zahtevo.

S tem se ministrstvu omogoči spremljanje stanja razsvetljave in vplivov na svetlobno onesnaženje, kar je lahko podlaga za nadaljnje ukrepe.

Zaradi zagotavljanja višje kvalitete načrtov razsvetljave ministrstvo zahteva, da so pripravljavci teh načrtov ne samo strokovno izobraženi s področja elektrotehnike, pač pa pridobijo ustrezna znanja tudi s področja razsvetljave in svetlobnega onesnaževanja preko sistema stalnega poklicnega usposabljanja inženirjev. Zahteva ne velja za izdelavo načrtov razsvetljave za manjše upravljavce.

Poleg načrta razsvetljave, ki se pripravi na obrazcu, ki ga objavi ministrstvo na svoji spletni strani, nova uredba prinaša tudi minimalne zahteve za objavo grafičnih podatkov o razsvetljavi v spletnih pregledovalnikih, kot sta iObčina in Piso.

Ministrstvo na podlagi prejetih poročil sestavi poročilo o stanju razsvetljave v državi, in ga objavi na svoji spletni strani.

V okviru presoje vplivov na okolje, ki je obvezna za nekatere vrste posegov v okolje, je potrebno presoditi tudi o vplivih morebitne razsvetljave, kar je možno le ob predložitvi ustreznih podatkov. Ministrstvo bo na svoji spletni strani objavilo obrazec, v katerega bo potrebno vnesti vse relevantne podatke za hitro in učinkovito odločanje o skladnosti nameravanega posega z zahtevami te uredbe.

V postopkih javnih naročil postavlja ministrstvo dodatne zahteve za izdelovalce projektov zunanje razsvetljave, enako kot pri pripravi načrtov razsvetljave, z namenom zvišanja kvalitete projektov s stališča varovanja okolja pred svetlobnim onesnaženjem.

Zaradi zagotavljanja kvalitete meritev ministrstvo skladno z določili zakona o varstvu okolja uvaja pooblastilo za izvajalce monitoringa svetlobnega onesnaženja. Nova je tudi zahteva po izvedbi prvih meritev za vsako novo razsvetljavo, ki presega svetlobni tok 1000 klm, s čimer bodo upravljavci dokazali skladnost izvedene razsvetljave z zahtevami te uredbe.

Za zmanjšanje svetlobnega onesnaževanja je pomembno, da se poleg obveznih določil glede mejnih vrednosti izvajajo tudi ukrepi, s katerimi se zmanjšuje svetlobno onesnaženje, kadar je to možno. Ukrepi se nanašajo predvsem na uporabo razsvetljave, upoštevati pa jih je potrebno tudi pri načrtovanju nove razsvetljave oziroma prenovi obstoječe.

Pristojnost nad izvajanjem določb te uredbe ima inšpektorat, pristojen za varstvo okolja, ki lahko po potrebi določi tudi obveznost izvedbe kontrolnih meritev na stroške upravljavca razsvetljave.

V primeru kršitev določb te uredbe so predvidene denarne kazni za upravljavce razsvetljave in njihove odgovorne osebe.

Obstoječo razsvetljavo, ki ne ustreza zahtevam do sedaj veljavnega predpisa glede svetenja nad vodoravnico, je potrebno prilagoditi vsem zahtevam te uredbe najkasneje do 31. decembra 2026. Razsvetljavo, ki ustreza zahtevam do sedaj veljavnega predpisa glede svetenja nad vodoravnico je potrebno prilagoditi določbam te uredbe ob izteku življenjske dobe razsvetljave oziroma najkasneje do 31. decembra 2045, razen glede obveznega ugašanja v poznem nočnem času, kar je potrebno urediti najkasneje do 31. decembra 2027.

OSNUTEK PREDPISA:

Na podlagi drugega in petega odstavka 18. člena ter tretjega odstavka 21. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O **o omejevanju svetlobnega onesnaževanja okolja**

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen **(vsebina in namen)**

Ta uredba zaradi varstva okolja pred škodljivim delovanjem svetlobnega onesnaževanja in pred motečo osvetljenostjo v nočnem času določa:

1. ciljno vrednost letne svetlobne energije svetilk za razsvetljavo javnih cest in javnih površin;
2. mejne vrednosti in pogoje za osvetljevanje javnih površin, nepokritih zunanjih površin nestanovanjskih objektov in stanovanjskih stavb ter objektov za oglaševanje;
3. omejitve glede uporabe zunanje razsvetljave;
4. mejne vrednosti za osvetljenost oken varovanih prostorov;
5. omejitve pri osvetljevanju notranjih prostorov nestanovanjskih objektov;
6. omejitev uporabe svetlobe določenih valovnih dolžin;
7. način ugotavljanja izpolnjevanja zahtev te uredbe;
8. prepoved uporabe svetilk, ki sevajo nad vodoravnico;
9. ukrepe za zmanjševanje svetlobnega onesnaženja.

2. člen **(uporaba)**

- (1) Mejne vrednosti in ukrepi, določeni s to uredbo, se uporabljajo za vse vrste zunanje razsvetljave in za notranjo razsvetljavo nestanovanjskih objektov z namenom zmanjševanja emisije svetlobe v okolje in njenih posledic.
- (2) Določbe te uredbe se ne uporabljajo za emisijo svetlobe v okolje, ki nastaja zaradi:
  1. občasne rabe svetilk na javnih shodih in javnih prireditvah, za katere je pridobljeno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja javna zbiranja, v času, ki je eno uro pred in eno uro po koncu prireditve;
  2. novoletne razsvetljave;
  3. občasne rabe svetilk, ki so del začasnih kulturno umetniških postavitev;
  4. razsvetljave stavb za opravljanje verskih obredov in kulturnih spomenikov verskega pomena v času verskih praznikov in obredov;
  5. razsvetljave stavb splošnega družbenega pomena, stavb javne uprave, kulturnih spomenikov in fasad ob občinskih in državnih praznikih;
  6. signalizacije v cestnem prometu v skladu s predpisom, ki ureja prometno signalizacijo in prometno opremo na cestah;
  7. signalizacije v železniškem prometu v skladu s predpisom, ki ureja signalizacijo;
  8. signalizacije v zračnem prometu v skladu s predpisom, ki ureja letališča;
  9. aktivnosti, ki se izvajajo v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.
- (3) Določbe te uredbe, razen prepovedi iz četrtega odstavka tega člena, določb o podobni barvni temperaturi iz druge alineje prvega odstavka 4. člena in prvega odstavka 6. člena te uredbe ter določb o poročanju iz četrtega odstavka 16. člena te uredbe se ne uporabljajo za emisijo svetlobe v okolje, ki nastaja zaradi:

1. razsvetljave za varovanje, če njeno obratovanje urejajo predpisi, ki urejajo sisteme tehničnega varovanja ali standardi na področju sistemov tehničnega varovanja;
  2. varovanja oseb in objektov, ki se varujejo v skladu s predpisom, ki ureja varovanje določenih oseb, prostorov, objektov in okolišev objektov, ki jih varuje policija;
  3. razsvetljave objektov in okolišev objektov, ki so določeni v skladu s predpisom, ki ureja objekte in okoliše objektov, ki so posebnega pomena za obrambo, in ukrepe za njihovo varovanje.
- (4) Prepovedana je:
- razsvetljava, ki je namerno usmerjena proti oknom varovanih prostorov;
  - dekorativna razsvetljava pod in neposredno nad vodno površino morja, jezer in rek, kar vključuje razsvetljavo necestnih površin mostov.

3. člen (izrazi)

Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, pomenijo:

1. ciljna vrednost je predpisana vrednost emisije, ki je določena kot masa ali energija, izražena s posebnimi parametri kot koncentracija ali kot raven emisije ipd., ki jo je treba doseči ob upoštevanju tehnično, prostorsko in ekonomsko upravičenih ukrepov;
2. delež svetlobnega toka, ki seva navzgor, je delež svetlobnega toka svetilke, ki seva v smeri nad vodoravnico, izraženo v odstotkih. Delež svetlobnega toka, ki seva navzgor, je za potrebe te uredbe podatek proizvajalca svetilke;
3. delovni čas je čas, ko se v stavbi izvaja delo, razen varovanja. Za potrebe te uredbe se k delovnemu času lahko prišteje ena ura po koncu delovnega časa in ena ura pred začetkom delovnega časa;
4. dnevni čas je čas med sončnim vzhodom in sočnim zahodom, ki se razlikuje glede na lokacijo. Za namen te uredbe se lahko upošteva časovni zamik 30 minut glede na dejanski sončni vzhod ali sončni zahod;
5. kulturni spomenik je območje, stavba ali objekt, ki ima na podlagi predpisov, ki urejajo varovanje kulturne dediščine, poseben status;
6. letna svetlobna energija je količina izsevanega svetlobnega toka na časovno enoto v obdobju enega leta in se za potrebe te uredbe izraža v kilo lumen urah (klmh);
7. linijska svetilka je svetilka, katere dolžina znaša vsaj desetkratnik njene širine;
8. mejna vrednost je predpisana vrednost emisije, ki je določena kot masa ali energija, izražena s posebnimi parametri kot koncentracija ali kot raven emisije ipd., ter v enem ali več časovnih obdobjih ne sme biti presežena;
9. mestno središče je območje znotraj naselja, ki ima status mesta, na površini, ki je kot jedro mesta ali trga določeno s predpisi, ki urejajo varovanje kulturne dediščine;
10. naravovarstveno območje je območje, ki ima na podlagi predpisov, ki urejajo ohranjanje narave, poseben status;
11. naselje je naselje skladno z zakonom, ki ureja prostor;
12. nestanovanjski objekti so za potrebe te uredbe nestanovanjske stavbe in samostojni gradbeno inženirski objekti skladno s predpisom, ki ureja razvrščanje objektov, razen gradbeno inženirskih objektov, ki so namenjeni prometu;
13. nova razsvetljava je razsvetljava, ki ni obstoječa. Za novo razsvetljavo se za potrebe tega predpisa upošteva tudi vsaka menjava svetilk z novimi, ki imajo drugačne tehnične lastnosti ali menjava svetlobnih virov v svetilkah, s katero se spreminja katerokoli od tehničnih lastnosti svetilke. Menjava svetilke ali svetlobnega vira z identičnim zaradi odpovedi ali poškodbe posamezne svetilke v skupini ne šteje za novo razsvetljavo;
14. novoletna razsvetljava je dekorativna osvetlitev stavb in površin v času med 20. novembrom in 15. januarjem in je praviloma izvedena s svetilkami z majhno svetilnostjo;
15. obstoječa razsvetljava je razsvetljava, ki je bila dana v uporabo ali je bilo zanjo pridobljeno gradbeno dovoljenje ali izveden javni razpis ali podpisana pogodba o nakupu svetilk največ šest mesecev po uveljavitvi te uredbe;
16. osvetljenost je fotometrična veličina, ki opisuje svetlobni tok na enoto površine in je izražena v luksih (lx);

17. osvetljenost delovnega mesta na prostem je osvetljenost delovnega mesta na prostem skladno s standardom SIST EN 12464-2, razen razsvetljave parkirnih površin;
18. osvetljenost oken varovanih prostorov je osvetljenost, ki jo vir svetlobe povzroči na sredini okenske odprtine, vertikalno merjeno na zunanji površini okna;
19. podobna barvna temperatura (CCT) je barva svetlobe, ki je najbolj podobna barvi Planckovega črnega telesa pri določeni temperaturi in se izraža v kelvinih (K). Za potrebe te uredbe je podobna barvna temperatura podatek proizvajalca svetilke;
20. polni odrezni kot je kot, pod katerim svetloba ne more več neposredno izhajati iz svetilke in je za potrebe te uredbe podatek proizvajalca svetilke;
21. razsvetljava fasade je razsvetljava, ki namerno osvetli zunanjo površino stavbe ali objekta v dekorativne namene. Če so na stavbo nameščene svetilke, ki služijo osvetljevanju površin okoli stavbe, na način, da osvetljujejo tudi fasado stavbe, in so takšne svetilke nameščene na višini 5 m in več, se za potrebe te uredbe takšne svetilke tudi štejejo za razsvetljavo fasade;
22. razsvetljava nestanovanjskega objekta je zunanja razsvetljava, ki ni razsvetljava cest in javnih površin, parkirnih površin, fasade, objekta za oglaševanje, stanovanjske stavbe ali delovnega mesta na prostem;
23. stanovanjske stavbe so stanovanjske stavbe v skladu s predpisom, ki ureja razvrščanje objektov;
24. stanovanjsko območje je območje, ki ima skladno s predpisi, ki urejajo prostor, oznako S;
25. svetilka je samostojna naprava, ki se uporablja za osvetljevanje in vključuje enega ali več svetlobnih virov, skupaj z vsemi električnimi in mehaničnimi komponentami, ki so potrebni za njeno delovanje;
26. svetilka, ki ne sveti nad vodoravnico je svetilka, ki ima delež svetlobnega toka, ki seva navzgor, enak nič in je nameščena vodoravno ali svetilka, ki je nameščena pod kotom, ki je manjši od njenega polnega odreznega kota;
27. svetlobni laser je statična ali dinamična svetilka, ki izriše viden svetlobni snop na nebu in se prvenstveno uporablja za dekorativne ali oglaševalske namene. Reflektorske svetilke z ekstremno ozkim svetlobnim snopom, ki se uporabljajo za namen zaščite in reševanja, ne štejejo za svetlobni laser;
28. svetlobni tok je fotometrična veličina za količino izsevane svetlobne energije v časovni enoti, izražena v luminih (lm);
29. svetlobni tok svetilke je svetlobni tok sijalk, zmanjšan za izgube zaradi ohišja, leč, zaščitnih stekel in podobno, kot to definira proizvajalec svetilke;
30. svetlost je fotometrična veličina, ki opisuje svetlobni tok v enoti prostorskega kota na enoto površine, izražen v kandelah na kvadratni meter (cd/m^2);
31. turistično območje je območje, ki ima skladno s predpisi, ki urejajo urejanje prostora oznako BT;
32. upravljavec razsvetljave je oseba, ki upravlja razsvetljavo, ki jo ima v lasti ali posesti, ali po pooblastilu njenega lastnika ali najemnika. Če za upravljanje razsvetljave ni izdano pooblastilo, se za upravljavca razsvetljave šteje upravljavec, ki plačuje električno energijo za delovanje razsvetljave;
33. varovani prostori so počitku namenjeni prostori v stanovanjskih stavbah in v stavbah, v katerih se opravljajo vzgojno-varstvene, zdravstvene ali podobne dejavnosti, in v katerih se ljudje zadržujejo pogosto ali daljši čas;
34. vklapljanje s senzorjem je vklapljanje svetilke s senzorjem prisotnosti ali s tipko za vklapljanje s časovno funkcijo, za krajše časovno obdobje, ki ne sme presegati 15 min, po katerem se svetilka samodejno izklopi;
35. začasna kulturno – umetniška postavitev je objekt ali dogodek, ki je v nočnem času osvetljen s statično ali dinamično razsvetljavo in je na istem mestu postavljen samo enkrat ter največ dva meseca. Za začasno kulturno-umetniško postavitev šteje tudi postavitev svetlobnega parka.
36. zasebna parkirna površina nestanovanjskega objekta je parkirna površina, ki je namenjena zgolj uporabnikom nestanovanjskega objekta in ki ni namenjena javnosti, kar je praviloma razvidno iz označevalnih tabel ali zaradi uporabe zapornic.

4. člen (osvetljevanje z okolju prijaznimi svetilkami)

- (1) Za zunanjo razsvetljavo se uporabljajo svetilke, ki:
  - ne svetijo nad vodoravnico in
  - njihova podobna barvna temperatura ne presega 2700 K.
- (2) Ne glede na določbi prejšnjega odstavka tega člena se lahko uporabljajo svetilke, ki:
  - osvetljujejo fasado, kulturni spomenik, zunanje površine stanovanjskih stavb in objektov za gostinstvo in turizem, če je svetlobni tok svetilke manjši ali enak 300 lm oziroma 100 lm/m v primeru linijske svetilke in osvetljenost površin zaradi teh svetilk ne presega 2 lx;
  - osvetljujejo fasade kulturnih spomenikov, če je zagotovljeno, da gre mimo fasade kulturnega spomenika največ 10% svetlobnega toka;
  - svetijo največ 5% nad vodoravnico, če osvetljujejo športno igrišče na območju naselja, ki ima status mesta, izključno kadar je sicer tehnično nemogoče zagotoviti ustrezno osvetljenost za televizijske prenose;
  - svetijo največ 10% nad vodoravnico, če osvetljujejo smučišča ali smučarske skakalnice, izključno v času njihovega obratovanja;
  - so same po sebi zaščitene s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine, če je svetlobni tok svetilke manjši od 1000 lm;
  - osvetljujejo objekte za oglaševanje od znotraj.

5. člen (splošne omejitve pri zunanji razsvetljavi)

- (1) Upravlavec zunanje razsvetljave mora zagotoviti, da je razsvetljava v dnevnem času izklopljena.
- (2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka razsvetljave cest ni treba izklopiti v zelo slabih vremenskih razmerah (npr. v gosti megli, močnem dežju ali sneženju).
- (3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena je v dnevnem času dovoljena uporaba objekta za oglaševanje, ki je osvetljen od znotraj.
- (4) Razsvetljava ne sme povzročati večje osvetljenosti oken varovanih prostorov, kot je določeno v Prilogi 1, ki je sestavni del te uredbe.
- (5) Če se v objektu nahajajo habitati ogroženih živalskih vrst, ki se varujejo v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, je prepovedana zunanja razsvetljava objekta, razen v primeru predhodno pridobljenega pozitivnega mnenja organizacije, pristojne za ohranjanje narave.
- (6) Prepovedano je osvetljevanje naravnega okolja, razen v primeru predhodno pridobljenega pozitivnega mnenja organizacije, pristojne za ohranjanje narave.
- (7) Prepovedana je uporaba svetlobnih laserjev.

II. MEJNE VREDNOSTI IN POSEBNE ZAHTEVE ZA RAZSVETLJAVO

6. člen (naravovarstvena območja)

- (1) Ne glede na zahteve prvega odstavka 4. člena te uredbe podobna barvna temperatura, ki se uporablja za razsvetljavo na naravovarstvenem območju, ne sme presegati 2.200 K, svetilke pa ne smejo oddajati svetlobe v UV spektru pod 380 nm.
- (2) Ne glede na zahteve prejšnjega odstavka razsvetljava prehoda za pešce in kolesarje na naravovarstvenih območjih ne sme presegati 2.700 K.
- (3) Razsvetljava fasade in kulturnega spomenika na naravovarstvenem območju mora biti ugasnjena po 22:00 uri.

7. člen (razsvetljava cest in javnih površin)

- (1) Ceste in javne površine izven naselij je prepovedano osvetljevati.

- (2) Cesta ali javna površina, ki leži ob robu naselja, šteje za cesto ali javno površino v naselju.
- (3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena je izven naselij dovoljeno osvetljevati ceste in javne površine, če je to zaradi prometne varnosti nujno.
- (4) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena je izven naselij dovoljena osvetlitev servisnih prometnih površin izključno znotraj njihovega obratovalnega časa.
- (5) Ne glede na zahteve prvega odstavka 4. člena te uredbe podobna barvna temperatura, ki se uporablja za razsvetljavo prehoda za pešce in kolesarje ne sme presegati 3.000 K.
- (6) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena je izven naselja dovoljeno osvetljevati pločnike in pešpoti, ki povezujejo turistična območja s sosednjimi naselji, če so svetilke izklopljene po 24:00 uri.
- (7) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena je izven naselij dovoljeno osvetljevati šolske poti, če so svetilke izklopljene med 22:00 in 5:00 uro.
- (8) Razsvetljava javnih poti in nekategoriziranih cest na stanovanjskih območjih mora biti ponoči od 22.00 do 5.00 izklopljena ali zmanjšana za najmanj 75% svetlobnega toka.
- (9) Ne glede na določbe šestega, sedmega in osmega odstavka tega člena se te svetilke lahko kadarkoli v nočnem času vklopljajo s senzorjem.

8. člen

(ciljne in mejne vrednosti razsvetljave cest in javnih površin)

- (1) Ciljna vrednost letne svetlobne energije vseh svetilk razsvetljave cest in javnih površin, ki jo upravlja občina ali po njenem pooblastilu drugi upravljavec, izračunana na prebivalca s stalnim ali začasnim prebivališčem v tej občini, je 3000 klmh na prebivalca občine na leto.
- (2) Upravljavec razsvetljave mora za dokazovanje cilja iz prvega odstavka tega člena izračunati letno svetlobno energijo na prebivalca občine, na način, da podatek o svetlobnem toku svetilke pomnoži s časom njenega delovanja, pri čemer je potrebno upoštevati tudi morebitno zmanjšanje svetlobnega toka.
- (3) Če so za razsvetljavo cest in javnih površin z drugimi predpisi določene najnižje mejne vrednosti, se teh mejnih vrednosti ne sme preseči za več kot 15%.

9. člen

(parkirne površine)

- (1) Razsvetljava parkirnih površin se skladno s standardom SIST EN 12464-2 razvrsti v prvo ali drugo skupino tega standarda. Tretje skupine – močan promet iz tega standarda se ne uporablja, razen če se parkirna površina nahaja v naselju, ki ima status mesta in je zaradi prometne varnosti to nujno, kar se izkaže z oceno tveganja.
- (2) Povprečna osvetljenost parkirnih površin ne sme presegati s standardom SIST EN 12464-2 določene minimalne osvetljenosti teh površin za več kot 15 % .
- (3) Razsvetljava parkirnih površin mora biti med 22.00 in 5.00 uro oziroma izven delovnega časa zmanjšana za najmanj 75% svetlobnega toka.
- (4) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka mora biti razsvetljava zasebnih parkirnih površin nestanovanjskih objektov izven delovnega časa izklopljena.
- (5) Ne glede na določbe tretjega in četrtega odstavka tega člena se lahko razsvetljava parkirnih površin v nočnem času kadarkoli in do polne svetilnosti vkloplja s senzorjem.

10.člen

(delovna mesta na prostem)

- (1) Delovna mesta na prostem je dovoljeno osvetljevati izključno v času dejanskega izvajanja del na prostem, ko so na območju prisotni delavci.
- (2) Povprečna osvetljenost delovnih mest na prostem ne sme presegati s standardom SIST EN 12464-2 določene minimalne osvetljenosti takšnega delovnega mesta za več kot 15 % .
- (3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko povprečna osvetljenost delovnih mest na prostem presega standardno osvetljenost delovnega mesta na prostem za več kot 15 %, če upravljavec

proizvodnega objekta kot delodajalec v skladu s predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, na podlagi ocene tveganja ugotovi, da je za izvajanje delovnega procesa na delovnih mestih potrebna višja raven osvetljenosti.

11. člen **(razsvetljava nestanovanjskih objektov)**

- (1) Povprečna vrednost svetlobnega toka na kvadratni meter osvetljene površine razsvetljave nestanovanjskega objekta ne sme presegati 9 lm/m^2 teh osvetljenih površin ali skupaj največ 30.000 lm , kar je ugodneje. Razsvetljave parkirnih površin, delovnih mest na prostem, fasade in objektov za oglaševanje se pri tem ne upošteva.
- (2) Razsvetljava nestanovanjskega objekta mora biti med 22.00 uro oziroma 24:00 uro, če je nestanovanjski objekt v mestnem središču, in 5.00 uro oziroma izven delovnega časa izklopljena.
- (3) Ne glede na določbo drugega odstavka tega člena se lahko svetilke razsvetljave nestanovanjskega objekta med 22.00 in 5.00 uro vklopljajo s senzorjem.
- (4) Razsvetljavo notranjih prostorov nestanovanjskih objektov je potrebno med 22.00 uro oziroma 24:00 uro, če je nestanovanjski objekt v mestnem središču, in 5.00 uro oziroma izven delovnega časa, ko v prostorih niso prisotni zaposleni, izklopiti.
- (5) Ne glede na določbi drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena se sme izven dnevnega časa v rastlinjakih, ki so namenjeni kmetijski ali industrijski pridelavi, uporabljati notranja razsvetljava, če se uporabljajo tudi neprosojna senčila, ki prepuščajo manj kot 5% svetlobe, kar se ugotavlja na podlagi podatkov proizvajalca senčil.

12. člen **(razsvetljava fasade)**

- (1) Fasado stavbe, spomenika ali gradbeno inženirskega objekta se sme osvetljevati samo znotraj naselja.
- (2) Razsvetljava fasade izven naselja je prepovedana, razen če gre za fasado kulturnega spomenika, če za to obstajajo utemeljeni razlogi in je predhodno pridobljeno pozitivno mnenje organizacije, pristojne za varstvo kulturne dediščine.
- (3) Če leži kulturni spomenik iz prejšnjega odstavka tega člena na naravovarstvenem območju, mora organizacija, pristojna za varstvo kulturne dediščine, pred izdajo mnenja iz prejšnjega odstavka tega člena pridobiti tudi mnenje organizacije, pristojne za varstvo narave.
- (4) Povprečna svetlost fasade, ki jo povzroča razsvetljava fasade, ne sme presegati mejne vrednosti 1 cd/m^2 oziroma 2 cd/m^2 , če je fasada v mestnem središču.
- (5) Razsvetljava fasade mora biti izklopljena po 22.00 uri oziroma po 24:00 uri, če je fasada v mestnem središču.
- (6) Prepovedano je osvetljevanje fasade stanovanjske stavbe.

13. člen **(razsvetljava objekta za oglaševanje)**

- (1) Objekt za oglaševanje se sme osvetljevati samo znotraj naselja.
- (2) Objekt za oglaševanje je dovoljeno osvetljevati s svetilkami:
  - ki so nameščene v njegovi notranjosti,
  - ki so nameščene na zadnji strani objekta za oglaševanje tako, tako da osvetljujejo površino za objektom za oglaševanje, ta pa je sam po sebi neosvetljen.
- (3) Svetlost osvetljenega objekta za oglaševanje, ki ne presega površine 10 m^2 , v nočnem času ne sme presegati mejne vrednosti 100 cd/m^2 v naselju s statusom mesta in 50 cd/m^2 drugje.
- (4) Svetlost osvetljenega objekta za oglaševanje, ki presega površino 10 m^2 , v nočnem času ne sme presegati mejne vrednosti 10 cd/m^2 v naselju s statusom mesta in 5 cd/m^2 drugje.
- (5) Svetlost spremenljivih objektov za oglaševanje iz tretjega in četrtega odstavka tega člena se določi kot svetlost pri popolnoma beli površini objekta za oglaševanje. V primeru večdimenzionalnih objektov se svetlost ugotavlja za vsako smer posebej, vendar ne več kot za štiri najbolj med seboj oddaljene smeri.

- (6) Svetlost objektov za oglaševanje iz druge alineje drugega odstavka tega člena se ugotavlja na površini območja 0,5 m od robov objekta za oglaševanje.
- (7) Če svetlobni tok svetilk objekta za oglaševanje ne presega 300 lm, ni potrebno ugotavljanje svetlosti objekta za oglaševanje.
- (8) Razsvetljava objekta za oglaševanje mora biti izklopljena po 22:00 uri oziroma po 24:00 uri, če se objekt za oglaševanje nahaja v mestnem središču.
- (9) Ne glede na določbe prvega in sedmega odstavka tega člena je dovoljeno osvetljevanje objekta za oglaševanje po 22.00 oziroma 24.00 uri in izven naselij, če je objekt za oglaševanje namenjen oglaševanju nestanovanjskega objekta, ki je v tem času odprt za javnost, znotraj delovnega časa nestanovanjskega objekta, in če njegova svetlost po 22:00 uri ne presega 25 cd/m².
- (10) Razsvetljava objekta za oglaševanje ne sme poslabšati varnosti v cestnem prometu in se ne sme nameščati v varovalnem pasu cest in na dodatnem 25 m pasu ob varovalnem pasu cest, če te niso osvetljene.

14. člen (razsvetljava športnega igrišča)

- (1) Razsvetljava športnega igrišča mora biti izven delovnega časa in kadar se igrišče ne uporablja, izklopljena.
- (2) Ne glede na zahteve drugega odstavka 6. člena te uredbe se smejo v primeru televizijskih prenosov, izključno v času trajanja televizijskega prenosa, športna igrišča na naravovarstvenih območjih osvetljevati s svetilkami s podobno barvno temperaturo več kot 2200 K.

15. člen (razsvetljava gradbišča)

- (1) Ne glede na določbe 4. člena te uredbe se za razsvetlavo gradbišča lahko uporabljajo svetilke, ki svetijo nad vodoravnico, če je to nujno potrebno.
- (2) Razsvetljava gradbišča mora biti izklopljena izven delovnega časa gradbišča.

III. NAČRT RAZSVETLJAVE, PRIDOBIVANJE DOVOLJENJ IN IZVAJANJE MERITEV

16. člen (načrt razsvetljave)

- (1) Upravljavec razsvetljave izdela načrt razsvetljave, če upravlja z razsvetljavo:
  - občinskih cest in javnih površin, za vsako občino posebej;
  - državnih cest ali
  - ki presega skupen svetlobni tok 100 klm.
- (2) Načrt razsvetljave mora vsebovati naslednje podatke:
  - ime in naslov oziroma firmo in sedež upravljavca razsvetljave;
  - naziv razsvetljave;
  - število svetilk, skupen svetlobni tok in skupno električno moč vseh svetilk;
  - svetlobni tok, podobno barvno temperaturo in električno moč za vsako posamezno svetilko;
  - število svetilk, ki niso skladne z zahtevami prvega odstavka 4. člena te uredbe;
  - tehnično dokumentacijo, s katero se izkazuje skladnost z zahtevami te uredbe, kot so tehnične specifikacije svetilk in svetlobno tehnični izračuni;
  - predvideno skupno letno svetlobno energijo in predvideno skupno letno porabo električne energije vseh svetilk za razsvetlavo cest in javnih površin, če gre za razsvetlavo cest in javnih površin, z upoštevanjem regulacije razsvetljave;
  - predviden režim prižiganja, ugašanja in regulacije razsvetljave, vključno s predvidenim časom obratovanja v vsakem režimu;
  - akcijski načrt za prilagoditev razsvetljave zahtevam te uredbe, ki vključuje tudi oceno prihranka električne energije zaradi regulacije in ugašanja razsvetljave;

- za novo razsvetljavo rezultate prvih meritev, izvedenih v skladu z določbami 19. člena te uredbe;
  - za obstoječo razsvetljavo rezultate meritev, ki so bile izvedene pred uveljavitvijo te uredbe, če obstajajo.
- (3) Če gre za razsvetljavo, ki presega 1000 klm, lahko načrt razsvetljave iz prejšnjega odstavka izdelata samo pooblaščen inženir s področja elektrotehnike, ki je v zadnjih treh letih pred izdelavo načrta razsvetljave pridobil na izobraževanjih, ki se izvajajo skladno s predpisom, ki ureja stalno poklicnem usposabljanju pooblaščenih inženirjev, vsaj tri kreditne točke s področja razsvetljave ali svetlobnega onesnaževanja. Potrdilo o usposobljenosti izdelovalca je potrebno priložiti načrtu.
- (4) Upravljalavec razsvetljave občine, upravljalavec razsvetljave državnih cest in drug upravljalavec razsvetljave, ki presega 1000 klm, posreduje načrt razsvetljave ministrstvu, pristojnemu za varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), vsakih pet let, najkasneje do 31. marca prvega leta petletnega obdobja, na obrazcu, ki ga ministrstvo objavi na spletnem mestu državne uprave.
- (5) Upravljalavec razsvetljave cest in javnih površin ministrstvu vsako leto do 31. marca za preteklo leto, na obrazcu, ki ga ministrstvo objavi na spletnem mestu državne uprave, posreduje poročilo o uporabi razsvetljave za preteklo koledarsko leto, ki vsebuje:
- ime in naslov oziroma firmo in sedež upravljavca razsvetljave;
  - naziv razsvetljave;
  - število svetilk, skupno električno moč in skupen svetlobni tok vseh svetilk;
  - število svetilk, ki niso skladne z zahtevami 4. člena te uredbe;
  - oceno letne svetlobne energije;
  - oceno letne svetlobne energije na prebivalca občine;
  - podatek o porabljeni električni energiji za razsvetljavo;
  - podatek o porabljeni električni energiji na prebivalca občine.
- (6) Upravljalavec razsvetljave javnih cest in javnih površin mora objaviti grafični prikaz postavitve razsvetljave z natančno lokacijo virov svetlobe v javno dostopni aplikaciji Geografski informacijski sistem ali Prostorski informacijski sistem. Iz grafičnega prikaza morajo biti razvidni:
- podobna barvna temperatura uporabljenih svetilk;
  - območja mestnih središč, območja naselij in naravovarstvena območja.
- (7) Grafični prikaz se mora posodobiti vsaj vsakih pet let.
- (8) Ministrstvo najkasneje do 31. decembra na vsakih pet let objavi na svoji spletni strani poročilo o stanju razsvetljave.
- (9) Če za posamezno obstoječo svetilko ni znanih podatkov o svetlobnem toku, se glede na vrsto uporabljenega svetlobnega vira kot podatek o svetlobnem toku svetilke uporabijo privzete vrednosti iz Priloge 2, ki je sestavni del te uredbe.

17. člen

(poročilo o vplivih na okolje)

- (1) Če je za poseg v okolje potrebno izdelati poročilo o vplivih na okolje oziroma izvedba prehodnega postopka v skladu s predpisom, ki ureja posege v okolje za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je potrebno izdelati elaborat svetlobnega onesnaženja, na podlagi katerega se dokaže skladnost z zahtevami te uredbe.
- (2) Elaborat svetlobnega onesnaženja iz prejšnjega odstavka tega člena se izdelata na obrazcu, ki ga ministrstvo objavi na spletnem mestu državne uprave.
- (3) V primeru posega, ki je bil v skladu s predpisi dovoljen, se izvaja ali se je izvedel in ni skladen z zahtevami te uredbe, je prepovedano nameščati nove svetilke v okviru spremembe tega ali povezanega posega, dokler se obstoječe svetilke ne uskladijo z zahtevami te uredbe.

18. člen

(javna naročila)

Če je za postavitev, zamenjavo ali obnovo razsvetljave potrebno javno naročilo, je potrebno v javno naročilo vključiti zahtevo, da se ponudbi priloži načrt razsvetljave, vključno s svetlobno tehničnimi izračuni, ki ga izdelata pooblaščen inženir s področja elektrotehnike, ki je v zadnjih treh letih pred oddajo ponudbe pridobil na izobraževanjih, ki se izvajajo skladno s predpisom o stalnem poklicnem

usposabljanju pooblaščenih inženirjev, vsaj tri kreditne točke s področja razsvetljave ali svetlobnega onesnaževanja.

19. člen (izvajanje meritev)

- (1) Meritve osvetljenosti in svetlosti po tej uredbi izvaja pooblaščen izvajalec monitoringa svetlobnega onesnaževanja v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja.
- (2) Upravljavac razsvetljave mora pooblaščenemu izvajalcu monitoringa zagotoviti dostop do vseh tehničnih podatkov o razsvetljavi in posameznih svetilkah, ki se uporabljajo za razsvetljavo.
- (3) Upravljavac razsvetljave mora zagotoviti izvedbo meritev v skladu s predpisom, ki ureja monitoring svetlobnega onesnaževanja, če nova razsvetljava presega 1000 klm ali pa je izvedba meritev osvetljenosti ali svetlosti zunanje razsvetljave zahtevana z drugimi predpisi.

IV. UKREPI ZA ZMANJŠANJE SVETLOBNEGA ONESNAŽENJA

20. člen (ukrepi za zmanjševanje svetlobnega onesnaženja)

- (1) Ukrepi za zmanjševanje svetlobnega onesnaženja so zlasti:
  1. Svetilke na naravovarstvenem območju morajo biti izbrane in postavljene tako, da v čim manjši meri vplivajo na življenje nočno aktivnih živali, kot so žuželke, ptice in netopirji.
  2. Umeščanje nove razsvetljave v prostor in vzdrževanje obstoječe razsvetljave naj se izvede tako, da so škodljivi vplivi svetlobnega onesnaževanja okolja čim manjši.
  3. Nova javna razsvetljava naj se umešča v prostor samo tam, kje je to nujno potrebno in kjer ciljne vrednosti iz 8. člena te uredbe niso prekoračene.
  4. Ceste, ki so v skladu s predpisom, ki ureja kategorizacijo cest, javne poti, naj se ne osvetljujejo s svetilkami na stebrih, ki presegajo višino 4 m.
  5. Obratovanje razsvetljave je treba prilagoditi dejanski potrebi po osvetljenosti, pri čemer je treba v projektu razsvetljave predvideti zmanjšanje električne moči v času, ko so potrebe zmanjšane in ugašanje razsvetljave v času, ko ta ni nujno potrebna.
  6. Razsvetljavo cest je potrebno prilagoditi dejanskemu prometu in jo v nočnem času ustrezno zmanjšati ali ugasniti.
  7. Cestne in ulične svetilke morajo biti izbrane in nameščene tako, da je sipanja svetlobe izven površin, ki naj bi bile osvetljene, čim manj, kar se doseže z izborom nižjih stebrov za namestitve svetilk, ustreznimi optičnimi karakteristikami svetilk in po potrebi tudi z zastiranjem svetilk.
  8. Za razsvetljavo površin, ki so namenjene skladiščenju materiala ali izdelkov, naj se prednostno uporabljajo svetilke, ki se vklapljujejo s senzorjem.
  9. Gradbeno inženirski objekti naj se ne osvetljujejo z dekorativno razsvetljavo.
  10. Novoletna razsvetljava stanovanjskih stavb naj bo v poznem nočnem času ugasnjena.
  11. Razsvetljava začasnih kulturno - umetniških postavitvev naj bo v poznem nočnem času ugasnjena.

IV. INŠPEKCIJSKO NADZORSTVO

21. člen (inšpekcijski nadzor)

- (1) Nadzor nad izvajanjem določb te uredbe opravlja inšpektorat, pristojen za varstvo okolja.
- (2) Upravljavac razsvetljave je dolžan na zahtevo ministrstva ali inšpektorja predložiti načrt razsvetljave, če ta ni potreben, pa podatke o značilnostih svetilk, kot so delež svetlobnega toka,

ki seva nad vodoravnico, podobna barvna temperatura, svetlobni tok in priklopna moč svetilke ter podatek o deležu svetlobnega toka, ki seva navzgor.

- (3) V okviru inšpekcijskega nadzora se lahko odredi izvedba kontrolnih meritev skladno s predpisom, ki ureja inšpekcijski nadzor. Stroške izvedbe kontrolnih meritev nosi upravljavec razsvetljave.

V. KAZENSKE DOLOČBE

22. člen (prekrški)

- (1) Z globo od 4.000 eurov do 40.000 eurov se za prekršek kaznuje upravljavec razsvetljave, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki:
1. uporablja svetilke v nasprotju s prvo in drugo alinejo prvega odstavka 4. člena te uredbe;
  2. uporablja razsvetljavo v nasprotju s prvim, četrtem, petim, šestim in sedmim odstavkom 5. člena te uredbe;
  3. uporablja razsvetljavo v nasprotju s 6. členom te uredbe;
  4. osvetljuje ceste in javne površine v nasprotju z zahtevami prvega, četrtega, petega, šestega, sedmega in osmega odstavka 7. člena te uredbe;
  5. ne izračuna letne svetlobne energije na prebivalca občine v skladu z zahtevo drugega odstavka 8. člena te uredbe;
  6. osvetljuje ceste in javne površine v nasprotju s tretjim odstavkom 8. člena te uredbe;
  7. osvetljuje parkirne površine v nasprotju s prvim, drugim, tretjim in četrtem odstavkom 9. člena te uredbe;
  8. osvetljuje delovna mesta v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 10. člena te uredbe;
  9. uporablja razsvetljavo nestanovanjskega objekta v nasprotju s prvim, drugim, četrtem in petim odstavkom 11. člena te uredbe;
  10. uporablja razsvetljavo fasade v nasprotju s prvim, drugim, tretjim, četrtem, petim in šestim odstavkom 12. člena te uredbe;
  11. uporablja razsvetljavo objekta za oglaševanje v nasprotju s prvim, drugim, tretjim, četrtem, osmim, devetim in desetim odstavkom 13. člena te uredbe;
  12. uporablja razsvetljavo športnega igrišča v nasprotju s prvim odstavkom 14. člena te uredbe;
  13. uporablja razsvetljavo gradbišča v nasprotju z zahtevo drugega odstavka 15. člena te uredbe;
  14. ne izdelava načrta razsvetljave v skladu s prvim, drugim, tretjim in devetim odstavkom 16. člena te uredbe;
  15. ne posreduje načrta razsvetljave ministrstvu v skladu s petim odstavkom 16. člena te uredbe;
  16. ne objavi grafičnega prikaza razsvetljave v skladu s šestim in sedmim odstavkom 16. člena te uredbe;
  17. ne zagotovi pooblaščenemu izvajalcu monitoringa dostopa do tehničnih podatkov o razsvetljavi v skladu z drugim odstavkom 19. člena te uredbe;
  18. ne zagotovi meritev v skladu s tretjim odstavkom 19. člena te uredbe.
- (2) Z globo od 1200 eurov do 4100 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.
- (3) Z globo 40 eurov do 1200 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje upravljavec razsvetljave, ki je fizična oseba.

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

23. člen (prilagoditev razsvetljave)

- (1) Upravljavec razsvetljave mora obstoječo razsvetljavo prilagoditi zahtevam te uredbe najkasneje do 31. decembra 2026.

- (2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena mora upravljavec obstoječo razsvetljavo, ki ustreza zahtevi prve alineje prvega odstavka 4. člena te uredbe, prilagoditi ostalim zahtevam te uredbe ob izteku življenjske dobe razsvetljave oziroma najkasneje do 31. decembra 2045.
- (3) Ne glede na določbi prvega in drugega odstavka tega člena mora upravljavec obstoječo razsvetljavo, ki ustreza zahtevi prve alineje prvega odstavka 4. člena te uredbe, prilagoditi zahtevam glede ugašanja razsvetljave iz prvega odstavka 5. člena te uredbe, tretjega odstavka 6. člena, četrtega, šestega, sedmega in osmega odstavka 7. člena te uredbe, tretjega in četrtega odstavka 9. člena te uredbe, prvega odstavka 10. člena te uredbe in drugega in četrtega odstavka 11. člena te uredbe najkasneje do 31. decembra 2027.
- (4) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko upravljavec razsvetljave fasade obstoječo razsvetljavo uporablja do konca njene življenjske dobe, če jo prilagodi zahtevam petega odstavka 12. člena te uredbe najkasneje do 31. decembra 2027.
- (5) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko upravljavec razsvetljave športnega objekta obstoječo razsvetljavo uporablja do konca njene življenjske dobe, če jo prilagodi zahtevi prve alineje prvega odstavka 4. člena te uredbe in prvega odstavka 14. člena te uredbe najkasneje do 31. decembra 2025.

24. člen **(prilagoditev ciljni vrednosti)**

Ne glede na določbo prvega odstavka 8. člena te uredbe je ciljna vrednost letne svetlobne energije vseh svetilk razsvetljave cest in javnih površin, ki jo upravlja občina ali po njenem pooblastilu drugi upravljavec, izračunana na prebivalca s stalnim ali začasnim prebivališčem v tej občini:

- 4000 klmh na prebivalca občine na leto od začetka veljavnosti te uredbe do 31. decembra 2027,
- 3500 klmh na prebivalca občine na leto od 1. januarja 2028 do 31. decembra 2034.

25. člen **(začetek uporabe)**

Določbe četrtega, petega, sedmega in osmega odstavka 16. člena se začnejo uporabljati 1. januarja 2026, določbe 19. člena te uredbe pa se začnejo uporabljati 12 mesecev po uveljavitvi te uredbe.

26. člen **(prenehanje veljavnosti)**

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS, št. 81/07, 109/07, 62/10, 46/13 in 44/22 - ZVO-2).

27. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-249/2024
Ljubljana, dne xx. xx. 2025
EVA 2024-2570-0087

Vlada Republike Slovenije
dr. Robert Golob
predsednik

PRILOGA 1

Omejitve osvetljevanja oken varovanih prostorov

Mejne vrednosti za osvetljenost, ki jo povzroča razsvetljava na oknih varovanih prostorov:

Območje razsvetljave	Do 22:00 / 24:00* ure	Od 22:00 /24:00* ure dalje
<i>Območje izven naselij</i>	<i>1 lx</i>	<i>0,5 lx</i>
<i>Naselje, ki nima statusa mesta</i>	<i>2 lx</i>	<i>1 lx</i>
<i>Naselje s statusom mesta</i>	<i>5 lx</i>	<i>2 lx</i>
<i>Mestno središče*</i>	<i>10 lx</i>	<i>3 lx</i>

*V mestnih središčih se mejna vrednost spreminja ob 24:00 uri, drugod pa ob 22:00 uri.

PRILOGA 2

Privzete vrednosti učinkovitosti svetilk

Tip svetlobnega vira	Učinkovitost (lm/W)
Žarnica z žarilno nitko	10
Halogenska žarnica z žarilno nitko	15
Kompaktna fluorescenčna sijalka z integrirano predstikalno napravo	45
Kompaktna fluorescenčna sijalka	55
Fluorescenčna sijalka T2	80
Fluorescenčna sijalka T5	90
Fluorescenčna sijalka T8	70
Metalhalogenidna sijalka	100
Visokotlačna natrijeva sijalka	120
Nizkotlačna natrijeva sijalka	150
Živosrebrna sijalka	60
LED dioda	100